

Naar schatting 5000 verwachte kankerdiagnoses nog niet gesteld

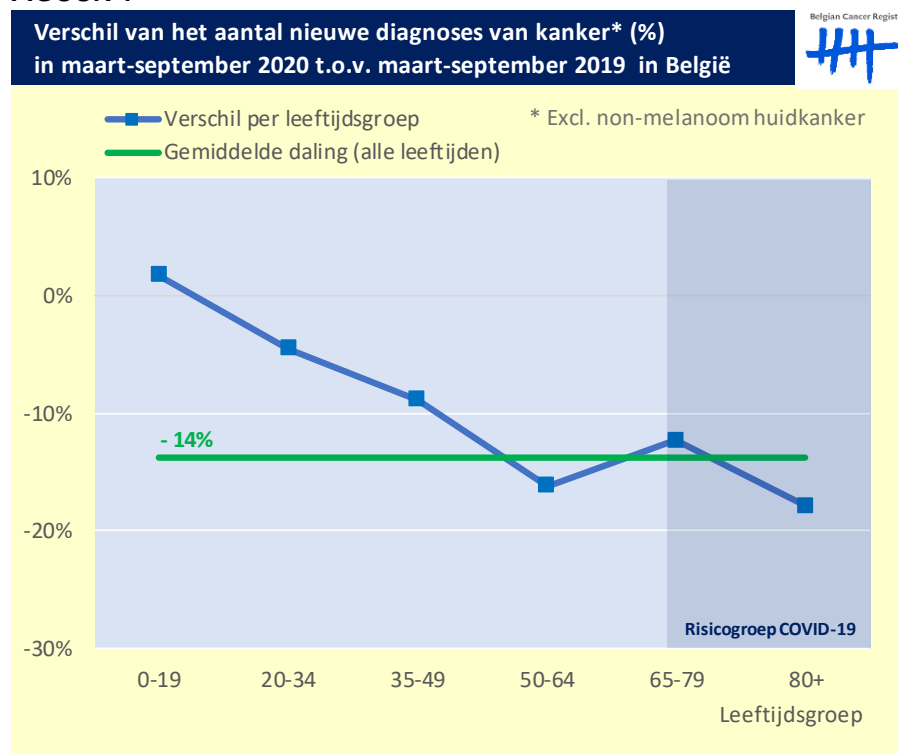
Door de versnelde aanlevering van de gegevens van de laboratoria voor pathologische anatomie kon de Stichting Kankerregister haar eerdere studie naar de impact van COVID-19 op het aantal nieuwe kankerdiagnoses in ons land vervolledigen.

In juli publiceerde de Stichting Kankerregister de resultaten van een eerste studie naar de impact van de coronacrisis, waaruit bleek dat het aantal kankerdiagnoses* tot bijna de helft was gedaald in de maand april 2020 ten opzichte van april 2019. Op dat moment piekte de eerste golf van de corona-epidemie ook net in België.

De meest recente cijfers tot 18 september van dit jaar suggereren dat een herstelbeweging ingezet is. Bij vergelijking met dezelfde periode in 2019 stellen we vast dat de daling van het aantal kankerdiagnoses in de periode van 1 maart tot 18 september 2020 ondertussen beperkt bleef tot 14% (Figuur 1).

In absolute cijfers betekent dit dat ongeveer 5000 kankerdiagnoses nog niet gesteld waren op 18 september. Dit aantal komt ongeveer overeen met een maand aan kankerdiagnoses in België (5.725 nieuwe kankerdiagnoses*).

FIGUUR 1

Stichting Kankerregister s.o.n.
Fondation Registre du Cancer F.U.P.
Stiftung Krebsregister G.E.M.S.T.

Koningsstraat 215
Rue Royale 215
1210 Brussel / Bruxelles
T +32 2 250 10 10
F +32 2 250 10 11

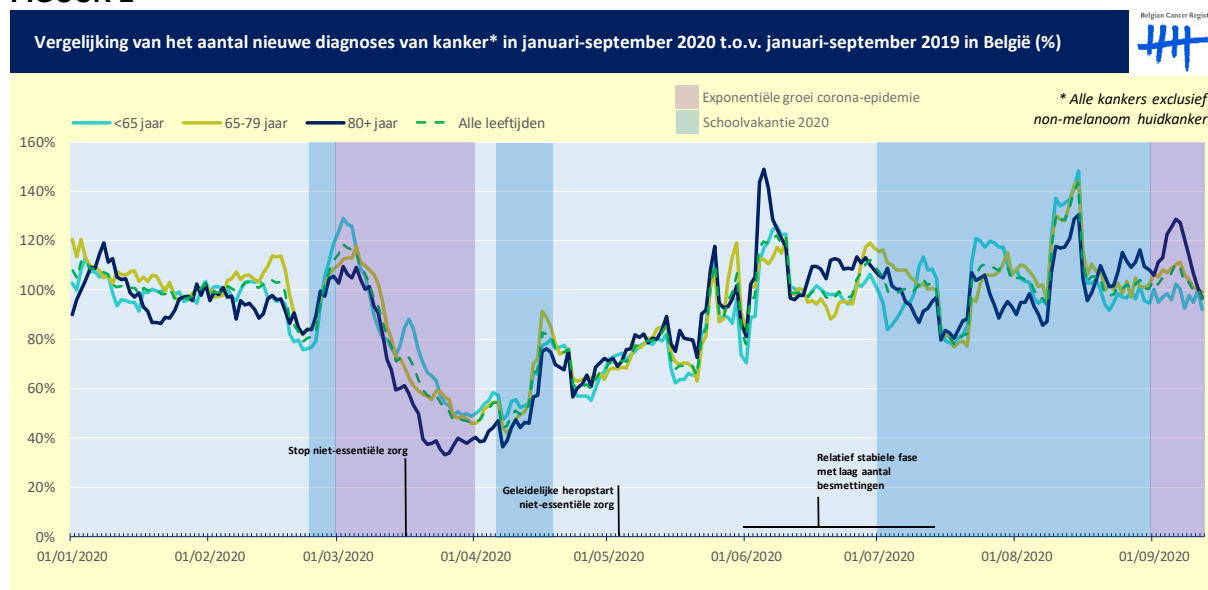
www.kankerregister.org
www.registreducancer.org

Na sterke daling tijdens de eerste golf opnieuw stabilisatie vanaf juni

Tijdens de eerste golf werd vanaf maart een uitgesproken daling van het aantal kankerdiagnoses waargenomen (**Figuur 2**). Deze daling vertoonde vanaf april een kentering. Die stijging heeft zich progressief verdergezet en vanaf begin juni stabiliseerde het aantal kankerdiagnoses zich opnieuw rond normale waarden vergelijkbaar met het jaar voordien. Ook tijdens de daaropvolgende zomermaanden bleven de aantallen stabiel.

Deze trend vertoont visueel een sterke relatie met het verloop van het aantal bevestigde COVID-19 besmettingen en het aantal ingenomen ziekenhuisbedden o.w.v. COVID-19.

FIGUUR 2

De resultaten van het aantal kankerdiagnoses op dagniveau werden berekend op basis van een 7-daags voortschrijdend gemiddelde.

Leeftijd en tumortype

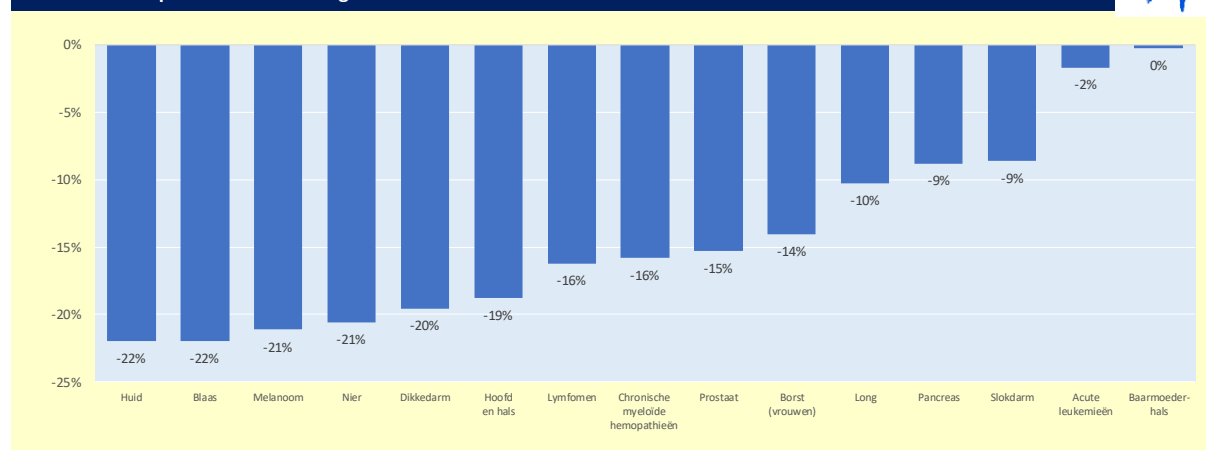
Om verschillen op basis van leeftijd en tumortype te evalueren werd de gehele periode van begin maart tot half september 2020 vergeleken met dezelfde periode in 2019.

Bij de 80-plussers is de daling met 18% voorlopig het meest uitgesproken (**Figuur 1**). Bij de 65- tot 79-jarigen ligt de daling rond 12% en bij de 50- tot 64-jarigen rond 16%. In de leeftijdsgroepen jonger dan 50 jaar is het verschil kleiner. Bij de 35- tot 49-jarigen gaat het om een daling van 9% en bij de 20- tot 34-jarigen is dit 5%. Bij kinderen en adolescenten tot en met 19 jaar is het aantal diagnoses vergelijkbaar met vorig jaar. In vergelijking met de eerste studie (met cijfers tot eind april) is er dus duidelijk een herstelbeweging ingezet.

Net als in april is de impact het grootst bij de huidkankers met een daling van meer dan 1 op 5 van de diagnoses (**Figuur 3**). Ook bij blaas- en nierkanker is de daling net iets groter dan 20%. Bij hoofd- en halskanker is dit 19% en bij prostaatkanker gaat het om 15%. Bij de hematologische maligniteiten (kankers van het beenmerg of lymfeklieren) blijft de daling gemiddeld 15%, maar deze groep is heel heterogeen met vooral een beperkte impact bij acute leukemieën (2%). Ook bij andere meer agressieve kankertypes is de daling minder uitgesproken, met name bij longkanker (10%), pancreaskanker (9%) en slokdarmkanker (9%).

FIGUUR 3

Daling van het aantal nieuwe diagnoses van kanker bij mannen en vrouwen (%) in maart-september 2020 t.o.v. maart-september 2019 in België

Toelichting kankertypes:

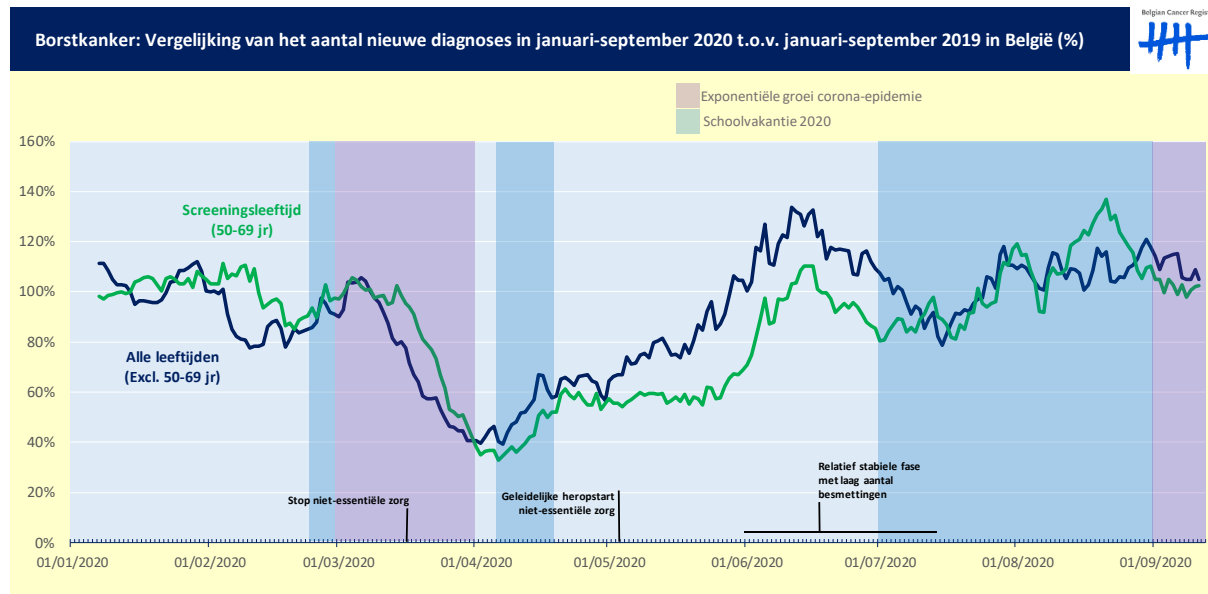
- Acute leukemieën: Acute leukemieën (myeloïde en lymfoblastische) en gerelateerde neoplasmata
- Lymfomen: Mature lymfomen en histiocytosen

Bevolkingsonderzoek

Van half maart tot begin mei was er een tijdelijke stopzetting van niet-essentiële onderzoeken. Ook de bevolkingsonderzoeken naar borst-, baarmoederhals- en dikkedarmkanker werden tijdelijk stopgezet en werden nadien geleidelijk aan opnieuw hervat (**Figuur 4 en 5**).

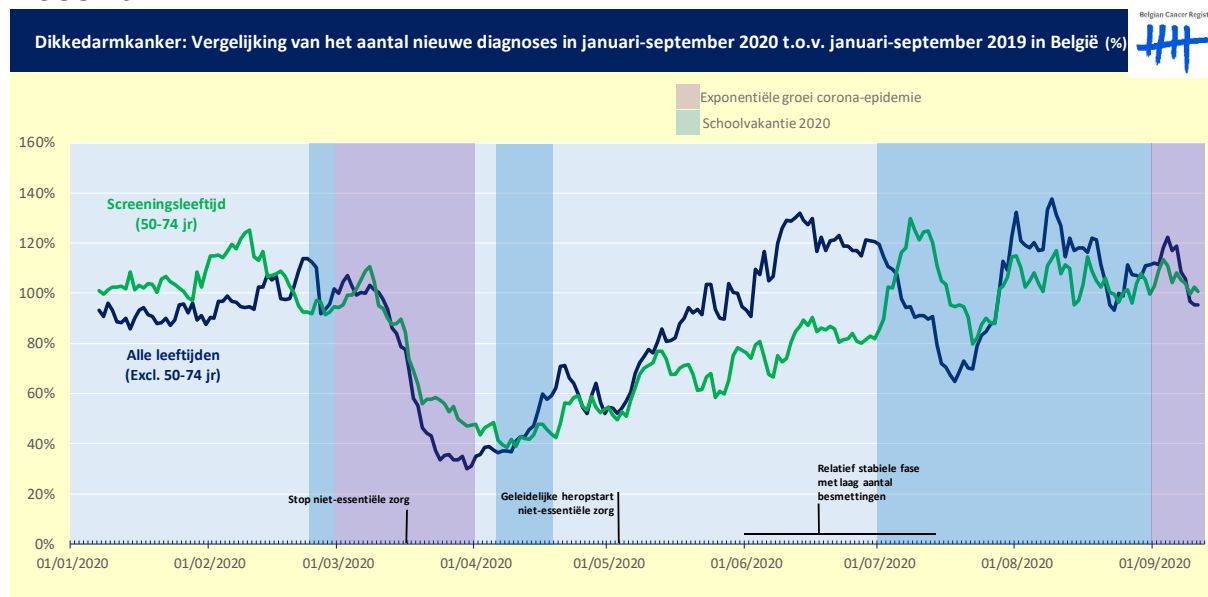
Bij vergelijking van de volledige periode van 1 maart tot 18 september 2020 met dezelfde periode vorig jaar daalde het aantal diagnoses van dikkedarmkanker met 18% bij de mannen en 22% bij de vrouwen. In de screeningsleeftijdscategorie (50-74 jaar) is dit 22% bij zowel mannen als vrouwen. Borstkanker vertoont een kleinere daling van 14% voor alle leeftijden en 20% bij de screeningsleeftijd (50-69 jaar). Bij baarmoederhalskanker lijkt het effect van de eerste golf volledig gecompenseerd en is er geen daling meer waar te nemen. Dit geldt zowel voor de screeningsleeftijd als voor alle leeftijden samen.

FIGUUR 4

De resultaten van het aantal kankerdiagnoses op dagniveau werden berekend op basis van een 14-daags voortschrijdend gemiddelde.

FIGUUR 5

De resultaten van het aantal kankerdiagnoses op dagniveau werden berekend op basis van een 14-daags voortschrijdend gemiddelde.

Inhaalbeweging

Deze studie met cijfers tot midden september wijst erop dat een inhaalbeweging ingezet is. Deze moet zich wellicht nog verderzetten om de sterke daling van het aantal diagnoses tijdens de eerste golf te compenseren. Uit de resultaten blijkt dat de daling ten opzichte van vorig jaar het grootst is rond de piek van de eerste golf, maar ook in de nasleep daarvan duurde het nog een aantal weken vooraleer de aantallen weer op peil waren.

*alle kankers exclusief non-melanoom huidkanker